

BETINGANDE, n. 4. Handlingen, då man betingar.

BETINGNING, f. 2. 1) Se *Betingande*. — 2) Beting (i bem. 1). — 3) Se *Hypotes*.

BETINGNINGSSATS, m. 3. (log.) Vilkorligt uppställd mening, hypotetisk sats. [--- satts.]

BETINGNINGSVIS, adv. Under ell. med vilkor, såsom vilkor, hypotetiskt.

BETINGSÄRBETE, beti'nningsärbete, n. 4. Arbete, som förrättas på beting.

BETINGSBULT, beti'nningsbult, m. 2. (sjöt.) En af de svåra bultar i betingen och betingspolarna, som hindra betingslaget ifrån att afslira.

BETINGSKNEKT, beti'nningsknéckkt, m. 2. Se följ.

BETINGSKNÄ, beti'nningsknä, n. 4. (sjöt.) Ett af de knän, med hvilka betingen är fästad vid däcket, och som tjena att stötta pollarna mot ankarlågets stramning.

BETINGSNAGEL, beti'nningsnagl, m. 2. pl. — *naglar*. Se *Betingsbult*.

BETINGSPOLLARE, beti'nningspållare, m. 3. (sjöt.) Benämning på de vertikala trän, hvori betingens begge ändar hvila och om hvilka bugten af betingslaget göres.

BETINGSPUTA, beti'nningsputa, f. 1. (sjöt.) Ett vid betingen fastbultadt trästycke, som tjena att skydda den emot gnidning af låget eller kettingen.

BETINGSSLÄG, beti'nningsläg, n. 3. (sjöt.) Ankarlågets eller kettingens törn om betingen.

BETINGSVIS, beti'nningsvis, adv. Se *Betingningsvis*.

BETITLA, v. a. 1. Gifva någon en titel. Brukas föga utom i part. pass. *Betillad*, hvilket antagit adjektiv natur och betyder en person, som bär titeln af en tjänst eller värdighet, utan att i verkligheten innehafva den.

BETJENA, v. a. 1. o. 2. 1) Göra något slags tjänst åt någon. *B. allmänheten som läkare, barberare, hårfrisör. B. någon med äderlätning, med koppning. B. någon med juridiskt biträde, med sina kunskaper, sin erfarenhet, med upplysningar.* — *Syn.* Tjena. — 2) Uppasasom tjena, betjent. *B. någon vid bordet, vid på- och afklädnig.* — *B. sig, v. r. B. sig af, göra bruk af. Han b-r sig tills vidare af mina möbler. Allt för ofta b. sig af samma ord. Jag b-r mig af detta ord, för att uttrycka . . . Till skodon b-r man sig af läder.* — *Syn.* Se *Bruka*.

BETJENANDE, n. 4. Handlingen, då man betjenar. *Till allmänhetens b.*

BETJENING, f. 2. sing. 1) Se *Betjenande*. — 2) a) Samtelige tjenstemän i ett allmänt embetsverk eller i ett enskilt verk. — b) Samtelige tjenaare i ett hus, som betjena sjelfva herrskapet, såsom betjenter, kammarpigor, huspigor, m. fl. Innefattar icke drängar, köks- och ladugårdspigor eller sådana, som blott förrätta utsysslar.

BETJENT, m. 3. 1) Manlig tjenaare i ett hus, som går herrskapet tillhanda med hvarjehanda småsysslar. — 2) Lägre tjenstemän i ett allmänt eller enskilt verk. Brukas för denna bem. endast i plur. *Betjente* (se d. o.), eller i sammansättningar, såsom: Handelsbetjent, Kontorsbetjent, m. fl., hvilka ses på sina ställen.

BETJENT, a. p. 1. (egentl. part. pass. af *Betjena*) Som har tillräckligt gagn af. *Man är icke b. med blott ett rum för så många personer. En husmoder kan icke vara b. med, att pigan går och latas.*

BETJENTE, betj'nte, m. pl. Lägre tjenstemän i ett allmänt embetsverk. *Bankens och tullverkets b.*

BETJENTGOSSE, BETJENTPOJKE, -tj'ant--, m. 2. pl. — *gossar, — pojkar*. Gosse, som förrättar betjentsysslar.

BETJENTKAMMARE, -tj'ant---, m. 3. o. 3. pl. — *kamrar* o. — *kammare*. Mindre rum, för betjenter att bo uti.

BETJENTSLOK, -tj'antslök, m. 2. Öknamn på betjenter.

BETLA, m. fl., se *Betta*, m. fl.

BETLARE, m. 3. pl. (nat. hist.) Benämning på en ordning af Daggdjuren. Bruta. Kallas numera Tandlöse eller Trögdjur.

BETLARE, se *Bettlare*.

BETNING, f. 2. 1) Se *Belande*. — 2) (jäg.) *Jagtplatsers b., ätelns diltläggande.*

BETNINGSMEDEL, n. 3. (färg.) Ämne, som tillsättes, för att göra det tyg, som skall färgas, emottagligt för färgämnet.

BETONA, v. a. 1. (nytt ord, lånat ifrån tyskan) Lägga tonvigt på. *B. ett ord.* — *Betonande, n. 4.*

BETONIKA, f. 1. (bot.) Örtslägte af fam. Läppblommige, fordom högt värderadt för sina läkande egenskaper. *Betonica*.

BETONING, f. 2. 1) Handlingen, då man betonar. — 2) Tonvigt, ton på ord och stafvelser.

BETORFVA, v. a. 1. (bibl. gam.; af det tyska *bedürfen*) Behöfva.

BETRAKTA, v. a. 1. (det tyska *betrachten*) 1) Noga och uppmärksam se på. *B. himmelen, stjernorna, en byggnad, en tafel, gravurer, ritningar, o. s. v.* — *Syn.* Bese, Beskåda, Bekika, Taga i ögnasigte, Åskåda. — 2) (fig.: med själens ögon se på) a) Fästa uppmärksamhet på, begrunda, öfverväga. *B. denna sköna handling! B. Guds storhet i naturen. B. samhället från dess första uppkomst under hela gången af dess utveckling. B. en sak ifrån alla sidor.* — b) Anse såsom, för, hålla för. *Jag b-r honom som min skyddsengel. Vi måste b. som (för) en lycka, att det ej blef af.* — c) Hafva afseende på; sätta i jemförelse med, jemföra med. *Man måste härvid b. sökandens många meriter. Hans meriter äro visst icke stora, men b-de mot hans medsökandes förtjena de likväl afseende.* — *Syn.* Taga i betraktande, Afse, Fästa afseende på.

BETRAKTANDE, n. 4. Handlingen, då man betraktar (både egentl. o. fig.). *Stjernornas b. B-t af naturens under väcker oss till tanka på Guds makt och vishet. Taga i b., öfverväga, begrunda; äfv. göra afseende på, t. ex.: Taga en sak, ett mål, ett ärende, ett ämne i b. Man måste härvid taga i b. sökandens behof af hjälp. Komma i b., tagas i betraktande, vinna afseende. I b. af, adverbialt uttryck, som betyder: med afseende på, t. ex.: I b. af hans ungdom, måste man tillstå, att han är mycket skicklig. I b. af vår gamla, trofasta vänskap, hoppas jag, att du ej afslår denna min bön.* — *Syn.* Afseende, Öfvervägande.

BETRAKTARE, m. 3. En, som betraktar (i bem. 1 o. 2. a.) *En naturens, människornas b. En flitig b. af Guds heliga ord.* — 2) Absolut nyttjas ordet någon gång i mening af en, som ger akt på det menskliga lifvet, verdens gång, människors handlingar och karakter. — *Syn.* Observatör.

BETRAKTELSE, f. 3. 1) Själens handling, då den med uppmärksamhet pröfvar och bedömer något, som på den gjort intryck. *Under b-n af detta ämne insomnade han så småningom. Denna olyckliga händelse föranleder till många*